

Głos Ludu

Gazeta Polaków w Republice Czeskiej

Przed stu laty,
w czasach Kiedronia
| s. 3

Spotkanie
Klubu 99
| s. 4

Wszyscy chcą
zobaczyć Jágra
| s. 8

Polskie szkolnictwo na celowniku

WYDARZENIE: Nowy program współpracy w zakresie edukacji między czeskim Ministerstwem Szkolnictwa a polskim Ministerstwem Edukacji Narodowej podpiszą dziś w Warszawie szefowie resortów obu krajów – czeski minister, Petr Fiala, oraz polska minister, Krystyna Szumilas. Strony zobowiązują się w niej m.in. do wspierania edukacji w języku ojczystym polskiej mniejszości narodowej w Republice Czeskiej oraz czeskiej mniejszości w Polsce.

Umowa ma istotne znaczenie dla polskiego szkolnictwa na Zaolziu. Program dotyczy wspierania polskiego szkolnictwa narodowościowego na poziomie przedszkoli, szkół podstawowych i średnich.

Jak dowiedzieliśmy się w czeskim ministerstwie szkolnictwa, prace w tym zakresie trwały od dwóch lat. – Program współpracy zapewnia ciągłość współpracy naszego ministerstwa oraz Ministerstwa Edukacji Narodowej Rzeczypospolitej Polskiej. Ukierunkowany jest przede wszystkim na rozwój szkolnictwa narodowościowego włącznie z podnoszeniem kwalifikacji nauczycieli w szkołach z polskim językiem nauczania. Wspiera też wymianę informacji, bezpośrednią współpracę szkół oraz organizacji młodzieżowych – poinformowano nas w dziale prasowym czeskiego resortu szkolnictwa.

Swoją wkład w przygotowanie umowy ma również Centrum Pedagogiczne dla Polskiego Szkolnictwa Narodowościowego w Czeskim Cieszynie. – Zostaliśmy poproszeni przez czeskie Ministerstwo Szkolnictwa, które jest naszym organem zarządzającym, o przedstawienie głównych działań oraz priorytetów centrum, a także o propozycje innowacji, które mogłyby się znaleźć w tym porozumieniu. Artykuły dotyczące polskiego szkolnictwa narodowościowego powstały zatem na podstawie naszych sugestii, które później były szeroko konsultowane – mówi o roli Centrum Pedagogicznego w przygotowaniach programu

Fot. MAREK SANTARIUS

Umowa ma istotne znaczenie dla polskiego szkolnictwa na Zaolziu.

współpracy jego dyrektor, Marta Kmeť. W rezultacie bezpośrednio sprawom oraz potrzebom polskiego szkolnictwa w RC poświęcone są aż cztery artykuły z dwunastu. Reszta dotyczy ich pośrednio.

M. Kmeť cieszy fakt, że działalność Centrum Pedagogicznego została wyszczególniona w odrębnym artykule. Mowa w nim o wspieraniu takich działań centrum, jak kształcenie pedagogów, świadczenie pomocy metodycznej dla szkół, organizowanie konkursów i olimpiad przedmiotowych oraz działalność wydawnicza. Jej zdaniem, to efekt

dobrej współpracy z przedstawicielami obydwu ministerstw. – Czujemy wsparcie po obu stronach, zwłaszcza ze strony organu zarządzającego, którym jest czeskie Ministerstwo Szkolnictwa. Wyszczególnienie działalności centrum jest dla nas wielkim zaszczytem, a równocześnie wielkim zobowiązaniem dla obu stron – stwierdziła dyrektorka.

W tej chwili Ministerstwo Szkolnictwa RC współpracuje z partnerskimi resortami w 40 krajach świata na podstawie umów na szczeblu ministerialnym i rządowym. Przygotowywany dziś do podpisu program

współpracy z polskim Ministerstwem Edukacji Narodowej zajmuje pośród nich szczególne miejsce. – Jest wyjątkowy w tym sensie, że reguluje sprawy polskiego szkolnictwa narodowościowego, które stanowi jedyną kompletną sieć szkół kształcących w języku mniejszości w RC, przy czym nad jego rozwojem czuwa instytucja bezpośrednio podlegająca ministerstwu, Centrum Pedagogiczne dla Polskiego Szkolnictwa Narodowościowego – powiedziała Jana Holíková z działu prasowego ministerstwa.

BEATA SCHÖNWALD

ZDARZYŁO SIĘ

ŚLĄZACY WALCZA Z CZESKIM ALKOHOLEM

– Zabezpieczono 4 tys. butelek alkoholu, trwają badania pobranych próbek – poinformował wczoraj dziennikarzy wojewoda śląski, Zygmunt Łukaszczyk. Dodał, że po spożyciu pochodzących z Republiki Czeskiej napojów alkoholowych hospitalizowane są w województwie śląskim trzy osoby zatrute metanolem. Wcześniej zmarły dwie inne. Jak poinformował Łukaszczyk, kontrolowane są targowiska, bazy, place przygraniczne, gdzie często dochodzi do sprzedaży nielegalnego alkoholu, w tym także pochodzącego z Czech. Podkreślił, że udało się ten proceder zatrzymać. Kontrole prowadzone są również w dyskotekach i klubach nocnych. Do badań laboratoryjnych trafiło 158 próbek alkoholu; 33 są już przebadane. Okazało się, że zawierały liczne zanieczyszczenia. Śląski sanepid przeprowadził 2228 kontroli. (kor)

NIE ŻYJE GÓRNIK Z WUJKA

Nie żyje 46-letni górnik, zasypany wczoraj rano skałami stropowymi w kopalni Wujek-Śląsk w Rudzie Śląskiej. Po ponad pięciu godzinach akcji ratowniczej wydobyli jego ciało spod skał, a lekarz stwierdził zgon. Przyczyny wypadku wyjaśniają organy nadzoru górniczego. To 24. w tym roku śmiertelna ofiara pracy w polskim górnictwie, a 19. w kopalniach węgla kamiennego. Zasypany górnik był doświadczonym pracownikiem – przodowym ściany i kombajnista – zatrudnionym w górnictwie od 25 lat. Wkrótce miał przejść na emeryturę. Akcja ratownicza była prowadzona w trudnych warunkach, ponieważ skały stropowe w tym rejonie groziły dalszym oberwaniem. Po trzech godzinach akcji ratownicy dostrzegli rękę poszkodowanego, jednak zabezpieczenie stropu i odkopanie pracownika zajęło im kolejne dwie godziny. (kor)

POGODA

czwartek

piątek

dzień: 13 do 17 °C
noc: 7 do 3 °C
wiatr: 2-6 m/s

dzień: 15 do 19 °C
noc: 6 do 2 °C
wiatr: 2-6 m/s

Premier chce »aktów urodzenia«

Liczba potwierdzonych ofiar śmiertelnych metanolu w kraju wzrosła wczoraj do 24, szpitale wciąż przyjmują poszkodowanych. Do Szpitala z Polikliniką w Hawierzowie trafił w poniedziałek wieczorem 73-letni mężczyzna ze stałym miejscem zamieszkania w Karwinie-Raju, który alkohol bez akcyzy kupił podobno tydzień temu w murowanym sklepie

w Czeskim Cieszynie. – Pacjent został przyjęty na oddział intensywnej terapii w ciężkim stanie, z zaburzeniami świadomości i wzroku. Został podłączony do hemodializy i podano mu lekarstwo z Norwegii – fomepizol – poinformował wicedyrektor szpitala, Jaroslav Lux.

Już we wtorek rano stan chorego był ustabilizowany, zaburzenia wzro-

ku ustąpiły. Badania laboratoryjne wykazały znaczny spadek poziomu metanolu. Alena Obracajová, zastępująca rzeczniczkę prasową szpitala, powiedziała, że policja przesłuchiwała już poszkodowanego.

Premier rządu czeskiego Petr Nečas chce w najbliższym czasie otworzyć na nowo rynek ze spirytusem. Wczoraj powiedział, że skutki eko-

nomiczne prohibicji są zbyt dotkliwe, a tracą głównie uczciwi przedsiębiorcy. Dlatego swym kolegom z rządu przedstawił propozycje, jak zostrzyć przepisy dotyczące informowania o źródle pochodzenia alkoholu. Chce zaprowadzić tak zwane »akty urodzenia«, które dokumentowałyby całą drogę butelki od producenta do konsumenta. (dc)

Dziś w Kongresie Polaków w Czeskim Cieszynie odbędzie się kolejne posiedzenie Rady Przedstawicieli. Początek o godz. 16.00

9 771212 422041

1 2 1 1 0

KRÓTKO

DARMOWE
AUTOBUSY

HAWIERZÓW (dc) – Jutro w ramach „Dnia bez samochodów” można będzie darmowo korzystać z autobusów komunikacji miejskiej. Na rynku w centrum miasta będzie różnorodny program kulturalno-sportowy dla dzieci i dorosłych.

* * *

NOWE INWESTYCJE
W BUKOWCU

Fot. MAREK SŁOWIACZEK

BUKOWIEC (ms) – Trwają prace przy budowie nowej ścieżki rowerowej w Bukowcu. Inwestycja dofinansowana z budżetu Unii Europejskiej powinna zadowolić przede wszystkim tych z Państwa, którzy w tej okolicy korzystają z uroków turystyki rowerowej. W tej chwili prowadzone są prace kanalizacyjne oraz utwardzanie podłoża. Ze ścieżki rowerowej będzie można korzystać wzdłuż drogi prowadzącej od wiaduktu na Olzie do ośrodka wypoczynkowo-turystycznego „Kempaland” na długości około 3,5km.

* * *

»CYRANO«

ZNÓW NA ZAMKU

CIESZYŃ (kor) – Wielkim powodzeniem cieszyło się w ubiegły piątek na Wzgórzu Zamkowym plenerowe przedstawienie Sceny Polskiej Teatru Cieszyńskiego, „Cyrano de Bergerac” Edmonda Rostanda w reżyserii szefa artystycznego zespołu, Bogdan Kokotka. Dlatego też kierownictwo Zamku i TC postanowiło wystawić spektakl na Zamku jeszcze raz. Stanie się tak już jutro, w piątek 21 września o godz. 19.30. Bilety w cenie 90 koron (15 zł) można zamawiać w biurze organizacji widowisk Teatru Cieszyńskiego lub zakupić w punkcie Informacji Turystycznej na Zamku w Cieszynie.

* * *

POCZTÓWKI NA
SZKLE MALOWANE

CIESZYŃ (kor) – Cieszyński Ośrodek Kultury Dom Narodowy postanowił zorganizować Warsztaty Malarstwa na Szkle. O tej sztuce, którą zajmowali się także nad Olzą twórcy ludowi, będzie mówił w Domu Narodowym w piątek 28 września o godz. 17.00 Antoni Szpyrc z Wędryni-Zaolzia. Przypomnijmy, że Szpyrc, autor wielu książek o swoim rodzinnym mieście, Jabłonkowie, malarstwem na szkle zajmuje się od trzydziestu lat. Inspiracją są dla niego ludowe obrazy z XVIII i XIX wieku, które były ozdobą wiejskich wnętrz. Tematy czerpie z obyczajów i tradycji regionu, a także strojów ludowych i rzemiosła. Tematem warsztatów w Domu Narodowym będą elementy tradycyjnej kultury ludowej Śląska Cieszyńskiego (stroje, obrzędy, tradycje pasterskie, zwyczaje, prace polowe i dawne rzemiosło...).

W Ostrawie będzie bombowo

W najbliższy weekend odbędzie się w Ostrawie impreza, która co roku przyciąga tłumy – Dni NATO i Dni Sił Powietrznych Armii RC. Imprezy towarzyszące już się rozpoczęły. W pogadance z pilotami NATO wzięła udział grupka uczniów polskich szkół podstawowych.

Główny program Dni NATO będzie się odbywał na Lotnisku im. Leoša Janáčka w Mosznovie w sobotę w godz. 9.30-17.00 i w niedzielę w godz. 9.30-16.00. Przedstawią się siły powietrzne Republiki Czeskiej, Polski, Słowacji, Stanów Zjednoczonych, Wielkiej Brytanii, Niemiec, Austrii i innych krajów. Pokazana będzie nowoczesna technika wojskowa – tak powietrzna, jak i lądowa. Swe umiejętności zaprezentują służby ratownicze, po raz pierwszy z Polski. Po sześciu latach zaprezentuje swe umiejętności pod czeskim niebem głośna grupa akrobacyjna Red Arrows z Wielkiej Brytanii. Jednym z najciekawszych punktów programu ma być pokaz tankowania w czasie lotu myśliwców gripen.

– W ostatnich dwu latach są w RC dwie najliczniej odwiedzane imprezy: Dni NATO w Ostrawie oraz Wielka Nagroda Brna. Na obie w czasie weekendu dotrze 200 tys. osób – zwraca uwagę rzeczniczka imprezy Tereza Šlosarová. To rekordowe zainteresowanie przekłada się na komplikacje natury organizacyjno-logistycznej. Organizatorzy radzą, by na interesujący nas program wybrać się z większym wyprzedzeniem, ponieważ trzeba się liczyć z korkami na drogach dojazdowych na lotnisko. Parking będzie otwarty już od godz. 6.30. Nie tylko własnym samochodem, ale też autobusem czy pociągiem warto się wybrać wcześniej. – Widzowie lubią, kiedy pokazy są jak najbardziej dynamiczne i efektowne. Dlatego towarzyszą im bardzo mocne efekty dźwiękowe, wywołane przez

Dni NATO co roku przyciągają tłumy.

Fot. MICHAŁ CHLUP

silniki samolotów wojskowych i pirotechnikę. Dlatego radzimy wyposażyć się w ochraniacze słuchu i dobrze się zastanowić, czy zabrać z sobą małe dzieci – dodaje rzeczniczka.

Dni NATO to również imprezy towarzyszące. Od dziś do niedzieli można na lotnisku zwiedzać Wystawę Przemysłu Lotniczego, a jutro po południu, w godz. 14.00-19.00, w Domu Książki Librex w Ostrawie będą się odbywały spotkania z

pilotami. Zaraz o godz. 14.00 przedstawią się piloci legendarnych amerykańskich bombowców B-52 Stratofortress, które już we wtorek wylądowały w Ostrawie. Z pilotami NATO spotkali się wczoraj uczniowie ostrawskiej 1st International School of Ostrava. Na spotkanie zaproszono również 50 uczniów szkół podstawowych z regionu, m.in. po kilkoro dzieci z polskich placówek w Jabłonkowie i Sucheju Górnjej. (dc)

»Gimplorze« w rozjazdach

Dwunastka uczniów Gimnazjum Polskiego w Czeskim Cieszynie spędza obecnie dwa tygodnie na polskiej wyspie Wolin. Od 6 do 20 września młodzi Polacy z Zaolzia – wraz ze swoją opiekunką, Ewą Hrnčíř – uczestniczą w imprezie międzynarodowej „Młodzież na tle środowiska naturalnego na przykładzie Wolińskiego Parku Narodowego”.

– Odbywa się w ramach europejskiego projektu „Środowisko naturalne i młodzież” – wyjaśnia dyrektor Andrzej Bizoń. – Projekt ma na celu odkrywanie całej przestrzeni wolińskiego parku: pobieranie próbek gleby, wody, fotografowanie chronionych gatunków roślin i zwierząt, praca z mapą; m.in. zakreślanie w niej ciekawych miejsc. To wszystko wynika z zainteresowania naszych uczniów biologią i geografią.

Jak się dowiedzieliśmy, sprawami biologii i ochrony środowiska jedyną polską szkołą średnią w RC zajmuje się od kilku już lat wspólnie z

partnerami z Liceum Ogólnokształcącego w Siemianowicach Śląskich. – Odwiedzamy się w ramach różnych ekologicznych projektów, odbywają się różne wizyty i rewizyty między naszymi uczniami – uściśla Bizoń.

W wyprawie na Wolin uczestniczą uczniowie z czterech państw: RC, Litwy, Słowacji i Polski, każde wystawia dwunastkę uczniów. Nasi uczniowie powrócą nad Olzę w piątek. Jak zapowiada Bizoń, uczestnicy wyprawy na Wolin podzielą się w najbliższych tygodniach swoimi nowymi wiadomościami z zakresu ochrony środowiska i doświadczeniami z kolegami. – Już mi dzwonili, przygotowali kilka prezentacji na temat projektu, które na pewno będą ciekawe – podkreśla dyrektor Gimnazjum Polskiego.

Andrzej Bizoń przypomniał, że po raz pierwszy w historii Gimnazjum, młodzież, która wybrała jako drugi język obcy język rosyjski, wyjedzie w

najbliższych dniach do Rosji. – Stanie się tak dzięki współpracy szkoły z byłą absolwentką naszej placówki, Barbarą Schoupał, która studiowała i żyła przez jakiś czas w Rosji. To ona pomogła naszym nauczycielom języka rosyjskiego zorganizować ten wyjazd – mówi dyrektor.

Piętnastka młodych rusycystów wyjedzie z wizytą do Rosji 26 września, zwiedzi m.in. Moskwę i Sankt Petersburg. – Celem wyjazdu jest zapoznanie się z kulturą, architekturą, osiągnięciami Rosji, a także osłuchanie się z językiem jej mieszkańców. Jeśli będą pieniądze, będziemy te wyjazdy na wschód Europy kontynuować – uściśla dyrektor Andrzej Bizoń.

Dodaje, że liczba gimnazjalistów zainteresowanych nauką języka rosyjskiego z roku na rok wzrasta. – Dzisiaj jest ich prawie tyle samo, co tych, którzy obrali za drugi język obcy język niemiecki – podkreśla dyrektor Gimnazjum. (kor)

CYTAT DNIA

– *Wydaje mi się, że nadeszła chwila, aby chrześcijanie i muzułmanie dali wspólne, zdecydowane świadectwo przeciwko przemocy i wojnom* – powiedział wczoraj papież Benedykt XVI podczas audiencji generalnej w Watykanie, podsumowując swą niedawną trzydniową wizytę w Libanie. Ojciec Święty z zadowoleniem odnotował, że podczas pielgrzymki do Bejrutu muzułmanie przyjęli go ze „szczerym szacunkiem i uznaniem”. Podkreślił, że dzisiaj świat potrzebuje jasnych i mocnych znaków dialogu i współpracy. – W obliczu przemocy i dramatów wyraziłem mą bliskosć z narodami – powiedział. Benedykt XVI. – Nie zapominać o straszliwym konflikcie dręczącym Syrię, z tysiącami ofiar i falą uchodźców, która rozlewa się po regionie – zapewnił papież. (kor)

»Linowcem marzeń« z Warszawy do Pragi

Polskie Linie Lotnicze LOT będą pierwszym przewoźnikiem w Europie, którego flotę zasilą najnowocześniejsze samoloty pasażerskie Boeing 787 Dreamliner. Amerykańskie samoloty zamówili również inni przewoźnicy, przede wszystkim British Airways, lecz pierwsze egzemplarze otrzymają dopiero w marcu przyszłego roku, natomiast do Warszawy przyleci pierwsza maszyna już w listopadzie br. Sprzedaż biletów na pierwsze rejsy Dreamlinera w polskich barwach ruszyła we wtorek. Premierowy lot z Warszawy do Pragi odbędzie się 14 grudnia.

Po Europie będzie można latać Dreamlinerem w barwach LOT-u jedynie przez miesiąc. Później zostanie skierowany na rejsy transatlant-

tyckie. W ramach lotów europejskich samolotem można będzie się udać do Pragi, Wiednia, Monachium, Hanoweru, Frankfurtu, Kijowa, Budapesztu oraz Brukseli. – Jestem przekonany, że podróże Dreamlinerem

LOT-u do europejskich miast będą wyjątkowym przeżyciem dla naszych pasażerów. To właśnie oni jako pierwsi doświadczą udogodnień oraz doskonałego produktu oferowanego na pokładzie Boeinga 787 naszych

linii, zanim samolot rozpocznie regularne rejsy na naszych flagowych połączeniach dalekiego zasięgu. – powiedział Marcin Piróg, prezes zarządu LOT-u.

Polski przewoźnik zamówił w sumie osiem egzemplarzy nowego samolotu, który wyposażony jest m.in. w większe okna, szerokie i wygodne fotele, system redukcji turbulencji i inne udogodnienia. Stąd bierze się jego nazwa, która w tłumaczeniu oznacza „linowca marzeń”. PLL LOT mogą się w tych dniach pochwalić również innym osiągnięciem – prestiżowy brytyjski magazyn „Business Traveller” po raz piątnasty przyznał im nagrodę w kategorii najlepszej linii lotniczej Europy Środkowo-Wschodniej. (dc)

Boeing 787 Dreamliner

Fot. ARC

Przed stu laty, w czasach Kiedronia

Na poniedziałkowej konferencji naukowej w Cieszynie, która poświęcona była Józefowi Kiedroniowi, zabrzmiały wykłady poruszające ciekawe wątki polityczne, społeczne i geograficzne, dotyczące czasów, w których żył.

WIELKA AUSTRIA I WIELKA DĄBROWA

Świat z przełomu XIX i XX wieku przybliżył słuchaczom Aleš Zářický, dziekan Wydziału Filozoficznego Uniwersytetu Ostrawskiego. Swój wykład wygłosił po polsku. W 1900 roku, kiedy Kiedroń miał 21 lat, na świecie żyło 1,6 mld ludzi. Największym miastem był Londyn, a i pozostałe największe metropolie, prócz plasującego się na drugim miejscu Nowego Jorku, znajdowały się na kontynencie europejskim. W Europie najbardziej zaludnionym krajem była Rosja, za nią plasowały się Niemcy, zaś trzecie miejsce zajmowały Austro-Węgry, państwo obejmujące również Śląsk Cieszyński, gdzie, w Będowicach Dolnych, urodził się Kiedroń.

Jak w tym czasie wyglądał Śląsk Cieszyński? Rodził się tu najbardziej zindustrializowany i zurbanizowany region Austro-Węgier. W spisie największych miast i gmin Śląska Cieszyńskiego z 1900 roku, który zaprezentował profesor Zářický, są, z małymi wyjątkami, same miejscowości leżące „na węglu”. Największym miastem była Polska Ostrawa (23 tys. mieszkańców), a wśród dużych ośrodków plasowała się też Dąbrowa (5,7 tys., dziś ma zaledwie 1,3 tys. mieszkańców). To właśnie tam Józef Kiedroń był kierownikiem kopalni, mieszkał tam i zabiegał o otwarcie polskiej szkoły sztygarów.

– Uważał ją za bardzo potrzebną, ponieważ niemieccy sztygarzy mieli duży wpływ na górników, mogli na nich wpływać ideologicznie i narodowo – wyjaśnił w wykładzie nt. życia i działalności Józefa Kiedronia Józef Szymeczek z Uniwersytetu Ostrawskiego, prezes Kongresu Polaków w RC. Przypomniał aktywną działalność Kiedronia w Macierzy Szkolnej dla Księstwa Cieszyńskiego, jego starania o powołanie polskich szkół w różnych miejscach zagłębia i Gimnazjum Realnego im. Juliusza Słowackiego w Orłowej. Mówił o jego trudnym dzieciństwie sieroty, kiedy to mógł się kształcić głównie dzięki własnej pracy na kopalni, o okresie rozkwitu jego kariery, o działalności na rzecz przyłączenia Śląska Cieszyńskiego do Polski. W okresie czesko-polskiego sporu o Śląsk Cieszyński Kiedroń został pobity przez czeską bojówkę i trafił do szpitala. Później zamieszkał z rodziną w Polsce. W 1923 roku został ministrem przemysłu i han-

dlu w rządzie Władysława Grabskiego. Zadania ministra w państwie, które dopiero co odzyskało niepodległość i wymagało budowy własnej infrastruktury przemysłowej i transportowej, nie były łatwe. Największe jego zasługi dla rozwoju polskiej gospodarki to budowa portu w Gdyni oraz połączenie morza ze Śląskiem magistralą kolejową. – Na przekór innym koncepcjom Kiedroń forsował połączenie północ – południe, czyli Gdynia – Katowice – podkreślił Szymeczek.

BY »NIE ZADUSIĆ SIĘ« WĘGLEM

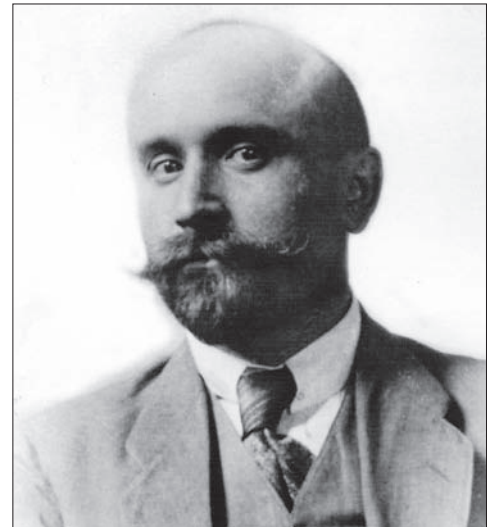
Wątek poruszony przez Szymeczka przewijał się również w wykładzie Bogdana Cimały z Uniwersytetu Opolskiego, choć temat dotyczył powstań śląskich. Wykładowca przypomniał, że powstańcy, walczący o oderwanie Górnego Śląska od Niemiec i jego przyłączenie do Polski, mieli jeden z ważnych ośrodków w Piotrowicach na Zaolziu. – Gromadzili się tam Ślązacy zagrożeni aresztowaniami w Niemczech – mówił Cimała. Zwrócił uwagę na fakt, że walcząc o przyłączenie Śląska do Polski, trzeba było też myśleć o tym, jak to zrobić, by „Śląsk nie zadusił się węglem”, by można go było wywieźć ze Śląska. To było właśnie to zadanie, którego realizacji podjął się Józef Kiedroń.

Jarosław Kłaczek z Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu wygłosił wykład, którego

tematem były powiązania historii Śląska Cieszyńskiego z historią Mazur. Przypomniał mało znany fakt, że po podziale Śląska Cieszyńskiego spora część inteligencji polskiej, zamieszkałej na terenach, które przypadły Czechosłowacji, wyemigrowała na tereny byłego zaboru pruskiego. Emigranci osiedlali się głównie w Wielkopolsce, na Pomorzu Gdańskim, ale też w okolicach Działdowa, na małym skrawku Mazur, który został przyznany Polsce. W tym powiecie kluczowe miejsca zostały obsadzone przez ewangelików cieszyńskich – na przykład Tadeusz Michejda z Nawsia objął funkcję lekarza powiatowego, Paweł Klimosz z Ropicy został inspektorem szkolnym, burmistrzem miasta był Alfred Rzyman z Poręby. Cieszyńscy usiłowali o repolonizację ewangelickiej ludności mazurskiej, która jednak zakończyła się klęską.

ODKRYWANIE MORZA

Całą Polskę przejechał Tadeusz Stegner, profesor Uniwersytetu Gdańskiego, by wziąć udział w konferencji i wygłosić wykład nt. „Morze z Polski widziane”. Opowiadał o tym, jak na przestrzeni wieków zmieniał się stosunek Polaków do Pomorza. W XIX wieku Pomorze peryferyjnie było traktowane przez działaczy narodowych. – Niemiecki charakter większości miast pomorskich, odmiennosc wyznaniowa, luteranizm znacznej części ludności tych terenów, kul-

Józef Kiedroń

turowa odrębność mieszkających tu Kaszubów nie sprzyjały procesom integracyjnym – wymienił Stegner. Sytuacja uległa częściowo zmianie na początku XX wieku, również w wyniku rozwoju ruchu turystycznego. Na Pomorze zaczęło przyjeżdżać więcej letników z polskich terenów, a przyjazd nad morze w pewnych kręgach zaczął być traktowany w kategoriach patriotycznego obowiązku. Zaczęły się pojawiać pierwsze polskie przewodniki po Pomorzu, które zwracały szczególną uwagę na zabytki o polskim pochodzeniu. Po odzyskaniu przez Polskę – choć co prawda niewielkiego – dostępu do Bałtyku, morze zaczęło być doceniane, podkreślano jego znaczenie gospodarcze i polityczne. W dwudziestoleciu międzywojennym Gdynia – port, który powstał w dużej mierze dzięki zaangażowaniu ministra Kiedronia – stała się jednym z częstych celów wycieczek szkolnych. – Przybysze z głębi Polski, nie tylko młodzież, wprost zachwycali się żurawiami portowymi, techniką, nowoczesnością, której tak brakowało w innych regionach Polski – opowiadał Tadeusz Stegner. Była też kobieta bohaterka konferencji, o której opowiadała wykładowczyni płci pięknej. Cieszyńska historyczka Władysława Magiera przypomniała sylwetkę Zofii Kirkor-Kiedroniowej, która razem z mężem aktywnie działała na rzecz interesów społecznych i narodowych.

DANUTA CHLUP

Gdynia zawdzięcza port Józefowi Kiedroniowi.

HYDE PARK

W rubryce tej publikujemy materiały nadesłane przez czytelników, wyrażające ich opinie, poglądy i przekonania. Redakcja zastrzega sobie prawo do dokonywania skrótów.

Urodziłem się w 1924 roku w Karwinie na Sowińcu jako syn górnik, aktywnego działacza, członka polskich organizacji. W 1952 roku, po ukończeniu studiów, przyjąłem propozycję polskiego ministra górnictwa i podjąłem pracę w polskim przemyśle węglowym. Na stałe zamieszkałem w Polsce, jednak moje serce zostało za Olzą i do dziś utrzymuję bliskie kontakty z Zaolziem. Toteż, gdy pojawił się w „Głosie Ludu” artykuł promujący tomiki „Śladami uciekającej pamięci” autorstwa Bronisława Firli, mojego kolegi z ławy szkolnej, postanowiłem je zakupić. Po ich przeczytaniu poczułem pewien dyskomfort i niedosyt, toteż po namyśle postanowiłem przebrać swoje odczucia na papier. Bardzo cenię autora wyżej wymienionych tomików, jest on wybitnym malarzem i architektem, a nawet poetą, ale treść „Śladów” jest zbyt sfaularyzowana i wygładzona. Jest to właściwie tendencyjnie spreparowany życiorys, w którym autor próbuje nie tylko usprawiedliwić posiadanie volkslisty, ale nawet wykreować siebie i wszystkich pozostałych „vokslściarczy” na bohaterów. Treść „Śladów”

przypomina „Przygody dzielnego wojaka Szejka”, z tą jednak różnicą, że bohater „Śladów” nie tyle jest bezwolną marionetką niesioną żywiołami wojny, lecz samochwałą przypisującą sobie nadprzyrodzone zdolności przewidywania przyszłości i postępu-

Pamięć płata figle

jącą zgodnie z tymi jedynie słusznymi i zbawczymi dla świata „wizjami”.

PROBLEM VOLKSLISTY

Po zajęciu Zaolzia (Olsagebiet) przez Wehrmacht władze hitlerowskie z właściwą sobie skrupulatnością w 1939 roku wprowadziły rejestrację mieszkających tam obywateli poprzez tzw. „Fingerabdrucki”, w ramach których poza polską uwzględniały narodowość śląską, a w latach późniejszych rozwarstwienie na trzy grupy volkslisty. Znaczna część Polaków zadeklarowała swoją przynależność do III grupy jako tzw. volksdeutcherzy, wyrzekając się urzędowo swojej rzeczywistej narodowej przynależności. Jednym z czynników przyjęcia volkslisty były korzyści wynikające

z tego faktu (pełne przydziały kart żywnościowych, tekstylnych i innych, możliwość zatrudnienia na niektórych stanowiskach urzędniczych w kopalniach i fabrykach, dostęp do nauki młodzieży w szkołach, tym średnich i wyższych itp.). Polacy byli tych

wszystkich przywilejów pozbawieni, a ponadto szykanowani, aresztowani pod pozorem zmyślonego przestępstwa i wysyłani do obozów koncentracyjnych.

WEHRMACHT

Wstrząsem dla volksdeutcherzy był rok 1942, kiedy zaczęto powoływać młodych mężczyzn do niemieckiego wojska – Wehrmachtu. Wtedy zaczęła się tragedia, zwłaszcza gdy rodzice otrzymywali potem uroczyste zawiadomienia, że ich syn zginął „Dla Hitlera, narodu i ojczyzny”. Zawiadomień takich było sporo, jedno z nich dotyczyło m.in. brata autora „Śladów”, Henryka. W tym kontekście szczególnie żalosalne wrażenie wywołują zamieszczone w I tomie

„Śladów” zdjęcia autora w mundurze Wehrmachtu – portret uśmiechniętego (zadowolonego) żołnierza, z karabinem i znaczkiem „Gott mit uns”, przypominającego raczej małego Jasia ucieszonego otrzymaną „zabawką”.

Ujemne skutki dla losów wojny akcji Wehrmacht były ewidentne. Szacunkowe dane podają, że kilkaset tysięcy młodych volksdeutcherzy w skali całego Śląska zasililo oddziały Wehrmachtu, w tym co najmniej kilkanaście tysięcy z Zaolzia. Żołnierz wysłany na pierwszą linię frontu z karabinem w rękę nie będzie czekał, aż przeciwnik naciśnie cyngiel, tylko zrobi to pierwszy. Pójście do niewoli, zwłaszcza na froncie wschodnim, nie było ani łatwe, ani bezpieczne, korzystniej było zgłosić się do „nieprzyjacielskiego” wojska na ochotnika, bo wiadomo było, że koniec wojny jest bliski i człowiek nie zdąży już iść na front.

Dwa lata po wojnie, w latach 1945–1947, żołnierze II Korpusu (u gen. Andersa) bawili się w żołnierzyków, uczyli się i studiowali, będąc jednocześnie niemiłe widziani w Wielkiej Brytanii. Szkoleni przez

sanacyjnych oficerów, byli wrogo nastawieni do PRL-u i do nowego podziału Europy na dwie strefy zajęte przez dwa zwalczające się systemy – i wyczekiwali. Część II Korpusu odważyła się wrócić w rodzinne strony, druga, niemiłe widziana w Wielkiej Brytanii, rozjechała się na wszystkie światła strony.

Faktem jest, że żołnierze II Korpusu byli bardzo podejrzliwie przyjmowani przez władze Polski Ludowej, a zwłaszcza Czechosłowacji – niekiedy wręcz nieprzyzwoicie. Mimo wszystko, po rehabilitacji byli traktowani zupełnie normalnie: mogli się uczyć, pracować, awansować, szczególnie w Polsce, bo w ČSR były pewne komplikacje z rehabilitacją.

CO BY BYŁO, GDYBY...

Co by się stało, gdyby losy wojny potoczyły się inaczej i Niemcy zwyciężyli? Jak wtedy zachowaliby się zwycięscy żołnierze – volksdeutche po powrocie w rodzinne strony? Niejeden z nich nieopatrznie otrzymał odznaczenie wojskowe z Krzyżem Rycerskim włącznie! Czy powróciłoby do swojej polskiej narodowości? Oto jest pytanie! LEOPOLD ŁUKOSZ

Spotkanie Klubu 99

– po raz pierwszy bez piłki

Wspólne zdjęcie Klubu 99 i jego sympatyków na zakończenie poniedziałkowego spotkania na olbrachickim boisku.

Kiedy 13 lat temu kilkunastoosobowa grupa członków byłych polskich klubów piłkarskich, które w okresie przedwojennym i w pierwszych siedmiu latach po wyzwoleniu współtworzyły historię polskiego sportu

się choroby, które uszczupliły szeregi starej gwardii. Opuścił ją między innymi współzałożyciel Klubu 99 i jego dusza, Rudolf Łabaj.

Jak powiedział „Głosowi Ludu” prezes Klubu 99 Jerzy Czap, dziś już

których rywalizowali między sobą, reprezentując oba zaolziańskie regiony – górski i dolański. Piłkarscy weterani wolą dmuchać na zimne i więcej nie wywoływać wilka z lasu. Dość już – mówią – było wypadków zwichnięcia stawów czy zerwanych ścięgien. Okazało się, że ani „przewodzka” na małe boiska nie pomniejszyła ryzyka kontuzji.

Tegoroczne jesienne spotkanie w plenerze, które miało miejsce w miniony poniedziałek na boisku Banika w Olbrachicach, po raz pierwszy obyło się więc bez obligatoryjnego pojedynku piłkarskiego Dolanie – Gorole. Zamiast tego organizator części sportowo-rozrywkowej imprezy, Eugeniusz Krupa, przygotował dla panów piłkarzy turniej w rzucaniu kulek w... festynowego „mamlasa”. Wzięło w nim udział 24 członków Klubu 99 oraz kilku sympatyków. Medalistami zostali: 1. Tadeusz Zaleski (Olbrachice), 2. Adam Szturc (Gródek), 3. Władysław Josiek (Leszna Dolna). Na drugi turniej – w rzucaniu strzałkami – zabrakło czasu. Natomiast w zrealizowaniu pierwotnego zamiaru urzędzenia zawodów w wykonywaniu „elferów” (jak to niektórzy weterani piłki nazywali), czyli jedenastek albo rzutów karnych przeszkodził brak... klasowego bramkarza.

Albumy zdjęć i kronika z działalności Klubu 99, którą prowadzi Eugeniusz Krupa, przechodzą z rąk do rąk.

na Zaolziu, skupiła się wokół Rudolfa Łabaję i założyła Klub 99, tylko nieliczni z piłkarskich old-boyów byli po siedemdziesiątce a większość z nich dobrze sobie nawet radziła z piłką, hasając po dużym, wymiarowym boisku.

Niestety 13 lat w życiu człowieka już niemłodego to cała epoka. Szybko postępująca starość nie uszanowała ani panów z Klubu 99. Co gorsza – wraz z nią zaczęły pojawiać

tylko jeden klubowicz nie ma jeszcze siedemdziesiątki. Jest nim Zdzisław Hanzel, drugim w gronie najmłodszych jest tegoroczny 70-latek, Eugeniusz Duda, natomiast seniorem liczącego obecnie 29 członków klubu jest 89-latek Stanisław Przyhoda. W tej sytuacji trudno się dziwić, że większości z tego grona panów odechciało się już rozgrywania (przy okazji jesiennych spotkań w plenerze) corocznych meczów, podczas

Adam Szturc żałował, że na rozegranie zawodów w rzucaniu strzałek zabrakło czasu, bo i w tej dyscyplinie miał szansę na zajęcie czołowej lokaty.

Tadeusz Zaleski w pojedynku z „mamlasem”.

Kielbaski z wędzarni miały wzięcie.

Zabawę, podczas której uciechy było nie mniej niż w latach minionych podczas piłkarskich harców, poprzedziło tradycyjne, wspólne odśpiewanie pieśni „Przyjaźń, o bracia”.

Po obiedzie w miejscowym Domu PZKO Klub 99 kontynuował biesiadę, w trakcie której uczcił urodziny kilku członków... Zdażył też uściślić program spotkania październikowego: panowie zwiedzą Muzeum Wojskowości w Jabłonkowie i będą chcieli przy okazji – co należy już do ich tradycji – wprosić się do tamtejszego Domu PZKO, aby od miejscowych animatorów kultury dowiedzieć się szczegółów z życia i działalności jabłonkowskiego środowiska polskiego.

KAZIMIERZ SANTARIUS

GŁOSIK

Szczekanie było dozwolone

Najwięcej sympatii publiczności zdobył pies Murphy. Na zdjęciu ze swą panią Ingrid.

Zaczął się od tego, że pani Ewa Matloch, która wcześniej hodowała psy rasowe, po ich tragicznej śmierci przysięgnęła suczkę Bobinkę ze schroniska dla bezpańskich psów w Trzyńcu. To ona była dla niej inspiracją, by zorganizować współzawodnictwo, w którym nie będzie podziałów rasowych, a dochód przeznaczony będzie dla schroniska. Dzięki temu w ostatnią niedzielę w ośrodku kynologicznym w Trzyńcu odbyła się „Hafiada”. – Piesek ze schroniska jest bardzo wdzięczny, wie, że go przysięgnęłam, kiedy było mu ciężko – opowiadała pani Ewa o swojej Bobince. – Teraz adoptowałam już drugiego pieska. Jestem bardzo zadowolona, że zdecydowałam się na taki krok.

W ramach „Hafiady” odbyło się kilka konkursów. W szranki stanęły psy rasowe i zwykłe kundelki. Jury oceniało konkurs posłuszeństwa (odbywał się osobno dla dzieci, osobno dla starszej młodzieży i dorosłych) oraz pokazy dowolnych umiejętności. Publiczność brała udział w głosowaniu o najsympatyczniejszego psa, najmilszego szczeniaka i najbardziej podobną do siebie parę pies i jego pan lub pani. Największe sympatie publiczności zdobył czarno-biały springer spaniel Murphy, który wraz ze swą właścicielką, Ingrid Mensíkovą, wywalczył zresztą najwięcej medali. A jak myślicie – czy trudno było wybrać parę najbardziej podobną do siebie? Wcale nie! U niektó-

Ewa Matloch wręcza nagrodę najlepszej młodej treserce – Terezie Kováčovej.

rych podobieństwo na pierwszy rzut oka było widoczne, zwłaszcza u zwycięskiej pary z polskiego Jaworza. Marta Kantor-Pyka i suczka Lilly rasy yourkshire terrier prezentowały podobny styl i kolorystykę.

Najlepszą treserką w kategorii dzieci od lat 10 do 15 okazała się 14-letnia Tereza Kováčová z Bystrzycy. Zdradziła nam, że ze swą półtoraroczną czarną suczką flat retrievera Barą regularnie, raz w tygodniu, jeździ do psiej szkółki w Oldrzychowicach. – Ćwiczymy też w domu, poza tym Bara lubi długie spacery – powiedziała Tereza.

Wśród uczestników „Hafiady” zdecydowaną większość tworzyły panie i dziewczyny. Jednym z nielicznych przedstawicieli płci męskiej był 13-letni Petr Niemczyk z Czeskiego Cieszyna, który przyprowadził szczeniaka labradora. Chłopiec zdobył pierwszą nagrodę w konkursie rysunkowym dla dzieci, który przez cały czas trwania „Hafiady” cieszył się dużą popularnością. Powstała masa przepięknych obrazków przedstawiających psy i ich świat.

Uczestnicy „Hafiady” mogli też obejrzeć taniec czarownicy z psem i przyjrzeć się umiejętnościom psów policyjnych. Impreza odbyła się dzięki zapałowi wolontariuszy i przychylności sponsorów. Fajnie byłoby, gdyby któryś z piesków ze schroniska, które przedstawiono publiczności, znalazł dzięki temu swój nowy dom... (dc)

Uczniowie z Trzyńca na Żwirkowisku

Zaraz w pierwszym tygodniu września dowiedzieliśmy się, że w piątek wyjedziemy do Cierlicka, gdzie odbędzie się impreza pt. „Młode Żwirkowisko”. Już w czwartek bardzo cieszyliśmy się, ciekawiło nas, jak impreza będzie wyglądała – choć nie

wiedzieliśmy jeszcze, jak ważną osobę będziemy mieli możliwość ujrzeć na własne oczy.

W końcu doczekaliśmy się. Do Cierlicka dotarliśmy wcześniej, dlatego zaliczyliśmy wykład pana Przywary o lotnikach Żwirce i Wi-

Trzyńska klasa szósta z kosmonautą Miroslawem Hermaszewskim.

gurze, samolotach RWD, zawodach i o tragicznym wydarzeniu. Później dotarły następne dzieje, więc poszliśmy pod pomnik i do symbolicznych grobów. Niektórzy przynieśli kwiaty i świeczki i położyli je na pomniku. Potem odbyły się zawody papierowych samolotów (mniej lub bardziej udanych). Po zawodach wróciliśmy do Domu Polskiego Żwirki i Wigury, gdzie organizatorzy poczęstowali nas parówką i wojskową grochówką.

Następnie odbyło się spotkanie z panem Miroslawem Hermaszewskim. Pan Miroslaw miał przygotowaną ładną i ciekawą prezentację o kosmosie i swoim legendarnym locie. Dał nam przykład tego, że nawet najśmielsze marzenia mogą się spełnić.

Na zakończenie odbyło się ogłoszenie wyników zawodów samolotowych i każdy z nas otrzymał drobną zabawkę. Impreza mi się podobała, była bardzo udana.

Ewa Mencner,
kl. 6, PSP Trzyńiec I

Ja i mój pies

Krysia Ivanov, właścicielka sympatycznego czarnego pieska, otrzymała w „Hafiadzie” brązowy medal w konkursie posłuszeństwa w kategorii młodych treserów. My rozmawialiśmy z nią jeszcze przed rozpoczęciem zawodów. Krysia zdradziła nam, że jest uczennicą 9. klasy Polskiej Szkoły Podstawowej w Trzyńcu. Chętnie opowiedziała o swoim czworonogim przyjacielu: – Piesek Puncik ma cztery latka. To pies nierasowy. Mieszkamy w domu rodzinnym, więc przebywa w ogrodzie. Chodzimy razem na przechadzki i bawimy się – na przykład tak, że ja biegnę w jedną stronę, on w drugą, potem zmieniamy kierunki, albo się ścigamy. Jeszcze nigdy nie brałam udziału w żadnym współzawodnictwie z psem, to będzie pierwszy raz. Zgłosiłam nas do konkursu posłuszeństwa i konkursu o najbardziej

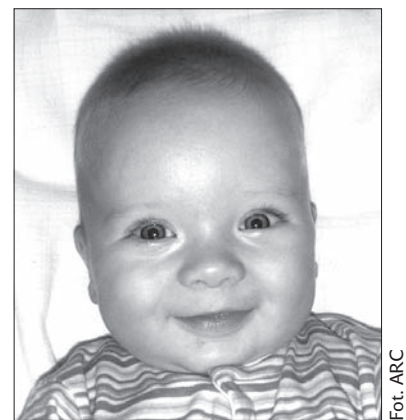
Krysia Ivanov i jej piesek Puncik.

sympatycznego psa, a także o największe podobieństwo psa i pana. Myślę, że z Puncikiem jesteśmy do siebie podobni... (dc)

WITAMY

Eryk Paweł Hammer urodził się 29 marca w Londynie. Ważył 3 380 g. Mama Barbara, z domu Niedoba, pochodzi z Czeskiego Cieszyna, ojciec Peter jest Duńczykiem. Starszy braciszek Daniel niedawno obchodził trzecie urodziny. Rodzinka mieszka w Londynie.

Eryk to imię pochodzenia skandynawskiego, nadawane władcom szwedzkim i duńskim. Często stosowane jest też w niemieckiej formie Erich. Wywodzi się od słowa „era”, oznaczającego „honor”, „cześć”, oraz „richi” – co znaczy „bogaty”. Imię Paweł, które chłopczyk otrzymał po dziadku, jest pochodzenia łacińskiego-

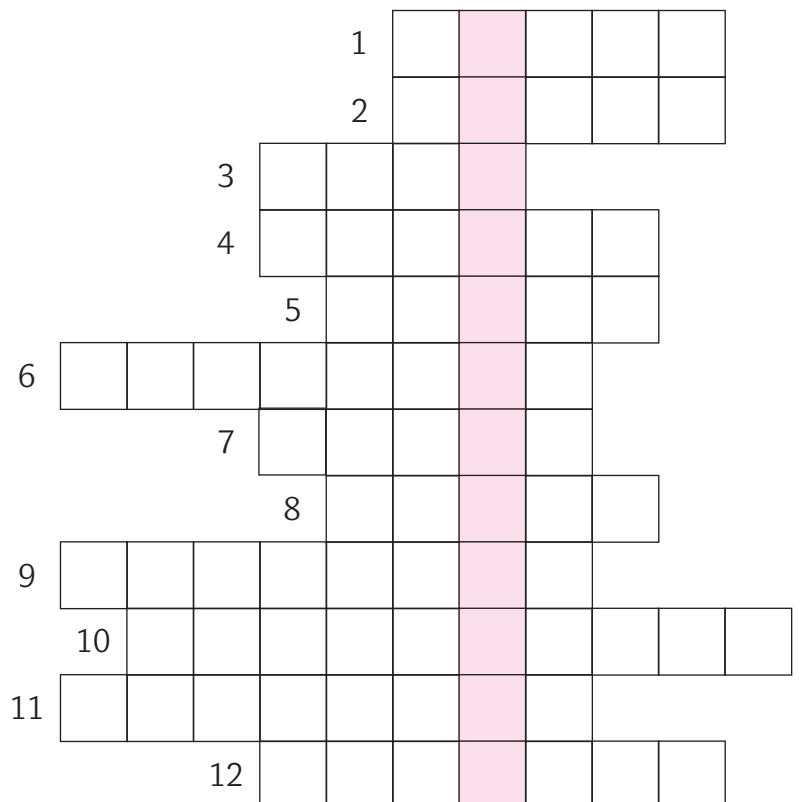

go i oznacza „mały”, „drobny”. Eryk obchodzi imieniny 18 maja, Paweł 29 czerwca. (dc)

KRZYŻÓWKA

Zapraszamy do zmierzania się z głosikową krzyżówką. Rozwiązania (odczytamy pionowo na ciemniejszym tle) można przysłać do 30 września. Na zwycięzcę czeka w redakcji nagroda książkowa. Rozwiązanie ostatniej krzyżówki brzmiało: „Już koniec lata”. Nagrodę książkową (do odebrania w sekretariacie redakcji) wylosował Piotr Jakubowski z Kiekrza k. Poznania (rozwiązał krzyżówkę, przebywając na wakacjach u babci w Hawierzowie).

1. ...zoologiczny, w skrócie ZOO 2. Roślina kojarzona z wrześniem 3. Wiklinowy przyda się na grzyby 4. Mieszkaniec Łotwy 5. Jadowity wąż 6. Grzyb z muchą w nazwie 7. Inaczej strata, zgubiona rzecz 8. Miasto, które rozstawił Mikołaj Kopernik, znane również z... pierników 9. Miesiąc opadających liści. 10. Na szczycie góry stoi, w nim turysta się schroni 11. Czasopismo ukazujące się raz w tygodniu 12. Kolega łyżki i noża. (ep)

CZWARTEK 20 września

TVP 1

5.55 Kawa czy herbata? 8.30 Hubert i Hipolit 8.40 Tomek i przyjaciele 9.00 Natura w Jedyńce - W cieniu dinozaurów 10.00 My Wy Oni 10.30 Plebania (s.) 10.55 Moda na sukces (s.) 11.25 Galeria (s.) 12.00 Wiadomości 12.10 Agrobiznes 12.35 Natura w Jedyńce - Wazki. Podniebni łowcy. 13.40 Jaka to melodia? (teleturniej) 14.05 Klan (s.) 15.00 Wiadomości 15.20 Siła wyższa 16.30 Moda na sukces (s.) 17.00 Teleexpress 17.20 Jaka to melodia? (teleturniej) 17.45 Klan (s.) 18.20 Ranczo (s.) 19.10 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.20 Ojciec Mateusz (s.) 21.20 Sprawa dla reportera 22.25 Seks, kasa i kłopoty II 23.20 Uprowadzenie Agaty[PL] 1.00 Sprawa dla reportera.

TVP 2

5.55 Wiadomości z drugiej ręki (s.) 7.05 M jak miłość (s.) 8.00 Pytanie na śniadanie 10.50 Rodzinka.pl (s.) 11.55 Pozyteczni.pl 12.35 Postaw na milion 13.35 Barwy szczęścia (s.) 14.15 Świat bez tajemnic - Ostatni raz kawaler 15.10 Ja to mam szczęście! (s.) 15.45 Panorama Kraj 16.10 Na dobre i na złe (s.) 17.10 Castle (s.) 18.00 Panorama 18.35 Sport Telegram 18.50 Jeden z dziesięciu 19.25 Ja to mam szczęście! (s.) 20.05 Barwy szczęścia (s.) 20.35 To nas śmiesz! Kabaretowy Klub Dwójki 21.05 Paradoxs 21.55 Felieton Kocham Kino 22.05 Kocham Kino - Matka Teresa od kotów 23.55 Świat bez tajemnic - Budrus.

TV KATOWICE

6.00 Serwis Info 6.15 Info Poranek 7.53 Twoja@sprawa 8.00 Serwis Info 8.03 Gość poranka 8.20 Info Poranek 8.30 Serwis Info 9.10 Gość poranka 9.45 Info Poranek 10.00 Serwis Info 10.10 Biznes - otwarcie dnia 10.45 Gość poranka 11.00 Serwis Info 12.20 Biznes 13.00 Serwis Info 13.55 Serwis sportowy 14.10 Raport z Polski 15.00 Serwis Info 15.15 Rozmowa dnia 15.30 Serwis Info 16.00 Raport z Polski 16.50 Biznes 17.00 Pasma lokalne 20.00 Infoexpress 20.10 Minęła 20ta 21.05 Telekurier 21.30 Serwis Info 21.45 Pasma lokalne 22.15 Losowanie Lotto 22.30 Jan Pospieszalski - Blżej 23.15 Info Dziennik 23.45 Sportowy Wieczór 0.00 Gdzie rosną poziomki? 1.00 Powstanie warszawskie.

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News 7.30 Przygody Animków 7.55 Pinky i Mózg 3 8.25 Show Misia Yogi 8.55 Rodzina zastępcza 9.25 I kto tu rządzi? 10.00 Mamuśki (s.) 10.30 Świat według Kiepskich (s.) 11.00 Dlaczego ja? 12.00 Hotel 52 (s.) 13.00 Dom nie do poznania 14.00 Pierwsza miłość (s.) 14.45 Trudne sprawy 15.50 Wydarzenia 16.15 Interwencja (mag.) 16.30 Malanowski i partnerzy 17.00 Dlaczego ja? 18.00 Pierwsza miłość (s.) 18.50 Wydarzenia 19.30 Świat według Kiepskich (s.) 20.00 CSI: Kryminalne zagadki Miami (s.) 21.00 Hotel 52 (s.) 22.00 Przyjaciółki (s.) 23.00 Pamiętniki z wakacji (s.) 0.00 7. Sopotka Noc Kabaretowa.

TVC 1

5.59 Studio 6 8.30 Zaczarowane przedszkole 9.00 101 dalmatyńczyków (s. anim.) 9.25 Córki McLeoda (s.) 10.05 Film o serialu „Opowiadaj” 10.20 Wszystkie-partty 11.05 List do Ciebie 12.00 Południowe wiadomości 12.30 Sama w domu 14.00 Mamba Show 14.45 Telearieté 16.00 Podróżomania 16.30 AZ kwiz 16.55 Ogród pod specjalnym nadzorem 17.20 Auto Moto Rewia 17.45 Czarne owce 18.00 Wiadomości regionalne 18.25 Pr. rozrywkowy 18.55 Prognoza pogody,

wiadomości, sport 20.00 Opowiadania filmowe 21.10 Widok na cmentarz (film) 21.35 Pr. dyskusyjny M. Jilkovej 22.25 Numer alarmowy 22.50 Przekręt (s.) 23.45 Płonąca pułapka (film).

TVC 2

5.59 Dzień dobry 8.30 Panorama 9.00 Magazyn folklorystyczny 9.30 Cudowne źródła 9.50 Mity i fakty historii 10.35 Wędrowni w poszukiwaniu wina 11.05 Praga, miasto wież 11.25 Ta nasza kapela 11.50 Z zoo do zoo 12.15 Antonín Randa 12.50 O nauce i naukowcach 13.15 Chcesz je? 13.20 Magazyn religijny 13.50 Intolerancja 14.20 Oslawiona (film) 15.55 Telewizyjna apteka 16.05 Medycyna XXI wieku 16.20 Trądzik 16.30 Klucz 17.00 Planeta YÓ 18.20 Zaczarowane przedszkole 18.45 Wieczorynka 18.55 Phineas i Ferb (s.) 19.25 Historie Alfreda Hitchcocka (s.) 19.50 Wiadomości w j. migowym 20.00 Do życia 21.05 Na proscenium TM 21.45 Pr. rozrywkowy 22.10 Rzym (s.) 22.55 Samuraj 23.55 Czysta krew (s.).

NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.55 Ulica (s.) 9.50 Samotnicy (film) 11.50 Tescoma ze smakiem 12.00 Południowe wiadomości, sport, pogoda 12.35 Kochane kłopoty (s.) 13.35 Dr House (s.) 14.35 Bez śladu (s.) 15.30 Prawo i porządek: Zbrodniczy zamiar (s.) 16.30 Przyjaciele (s.) 17.00 Popołudniowe wiadomości 17.30 CSI: Kryminalne zagadki Miami (s.) 18.25 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości 20.20 Przychodnia w różnym ogrodzie (s.) 21.50 CSI: Kryminalne zagadki Miami (s.) 22.45 Nocne wiadomości 23.20 Grzesznicy i święci (film) 1.35 CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku (s.).

PRIMA

6.00 Wiadomości 6.35 Nieustraszone (s.) 7.35 Pan Złota Rączka (s.) 8.25 M.A.S.H. (s.) 9.15 Nakryto do stołu! 10.05 Diagnoza morderstwo (s.) 11.05 Big Ben (s.) 13.05 Detektyw Monk (s.) 14.05 Morderstwa w Kitzbuhel (s.) 15.05 Agenci NCIS: Los Angeles (s.) 16.05 Gra o miłość (film) 18.00 Nakryto do stołu! 18.55 Wiadomości, wiadomości kryminalne 19.50 VIP wiadomości 20.00 VIP Nakryto do stołu! 21.40 Galeria handlowa (s.) 22.55 Rizzoli & Isles (s.) 23.55 Magia kłamstwa (s.) 0.50 Prawo i porządek: Los Angeles (s.).

PIĄTEK 21 września

TVP 1

5.55 Kawa czy herbata? 8.25 Miłka i Człapek 8.35 Tata Lew 8.55 Natura w Jedyńce - Wazki 10.00 Słownik polsko@polski, talk-show prof. Jana Miodka 10.30 Plebania (s.) 11.00 Uroczyste otwarcie Polskiego Cmentarza Wojennego w Bykowni 12.00 Wiadomości 12.10 Agrobiznes 12.35 Ktokolwiek widział, ktokolwiek wie... 12.50 Weekendowy magazyn filmowy 13.30 Jaka to melodia? (teleturniej) 14.00 Klan (s.) 14.30 Gwiazdy na 60 lat TVP - Przeżyjmy to jeszcze raz...

KALKULATOR WALUTOWY
Kursy walut w kantorach z dnia 19. 9. 2012

	Cieszyn, ul. Zamkowa		Bielsko-Biała, CH Auchan	
	kupno	sprzedaż	kupno	sprzedaż
CZK	0,165	0,166	0,162	0,167
EUR	4,090	4,120	4,060	4,160
USD	3,120	3,250	3,100	3,200
Czeski Cieszyn, dworzec				
	kupno	sprzedaż		
PLN	6,000	6,150		
EUR	24,600	25,200		
USD	18,700	19,400	(szyfr)	

15.00 Wiadomości 15.20 Sprawa dla reportera 16.15 33. Wieczorynka Humoru i Satyry - Lidzbark Warmiński 2012 16.30 Moda na sukces (s.) 17.00 Teleexpress 17.20 Jaka to melodia? (teleturniej) 17.45 Zaproszenie do „Wszystko przed Nami” 18.25 Ranczo (s.) 19.10 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.20 Pamiętnik Księżniczki 2 - Królewskie zamczysko 22.20 Jutro nie umiera nigdy.

TVP 2

6.00 Wiadomości z drugiej ręki (s.) 7.05 M jak miłość (s.) 8.00 Pytanie na śniadanie 10.45 Rodzinka.pl (s.) 11.55 Makłowicz w podróży - Armenia 12.30 Kłasyka Polskiego Kabaretu - Super hity Elity i Studia 202 13.30 Barwy szczęścia (s.) 14.10 Świat bez tajemnic - Prawdziwa Śpiąca Królewna 15.10 Ja to mam szczęście! (s.) 15.45 Panorama Kraj 16.16 Poziom 2.0 17.10 Castle (s.) 18.00 Panorama 18.50 Jeden z dziesięciu 19.25 Ja to mam szczęście! (s.) 20.05 Barwy szczęścia (s.) 20.40 Rodzinka.pl (s.) 21.45 Kino na maksa - Niezniszczalny 23.40 Kryminalne zagadki Las Vegas (s.).

TV KATOWICE

6.00 Serwis Info 6.15 Info Poranek 7.53 Twoja@sprawa 8.00 Serwis Info 8.03 Gość poranka 8.20 Info Poranek 9.00 Serwis Info 9.10 Gość poranka 9.45 Info Poranek 10.00 Serwis Info 10.10 Biznes - otwarcie dnia 10.30 Serwis Info 10.45 Gość poranka 11.20 Serwis sportowy 12.20 Biznes 13.00 Serwis Info 14.10 Raport z Polski 15.15 Rozmowa dnia 16.00 Raport z Polski 16.50 Biznes 17.00 Pasma lokalne 20.00 Infoexpress 20.10 Forum 21.05 Telekurier 22.18 Serwis Info 22.30 Info Dziennik 23.15 Sportowy Wieczór 23.30 Elektroniczny przedmiot pożądania 0.35 Powstanie warszawskie 0.50 Infoexpress.

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News 7.30 Przygody Animków 7.55 Pinky i Mózg 3 8.25 Gang Misia Yogi 8.55 Rodzina zastępcza (s.) 9.25 I kto tu rządzi? 10.00 Mamuśki (s.) 10.30 Świat według Kiepskich (s.) 11.00 Dlaczego ja? 12.00 Hotel 52 (s.) 13.00 Dom nie do poznania 14.00 Pierwsza miłość (s.) 14.45 Trudne sprawy 15.50 Wydarzenia 16.15 Interwencja (mag.) 16.30 Malanowski i partnerzy 17.00 Dlaczego ja? 18.00 Pierwsza miłość (s.) 18.50 Wydarzenia 19.30 Świat według Kiepskich (s.) 20.00 Tylko taniec. Got to dance 21.45 Z archiwum X. Chcę wierzyć (film kop.) 23.55 8 milimetrów 2 (film USA) 2.00 Zagadkowa noc.

TVC 1

5.59 Studio 6 8.30 Zaczarowane przedszkole 9.00 101 dalmatyńczyków (s. anim.) 9.25 Córki McLeoda (s.) 10.05 Obiektów 10.35 Kulinarna kamera na szlaku na Słowacji 11.10 Pr. dyskusyjny M. Jilkovej 12.00 Południowe wiadomości 12.30 Sama w domu 14.00 Mamba Show 14.40

Telearieté 16.00 Mieszkać to zabawa 16.30 AZ kwiz - wyd. spec. 17.00 Mała farma 17.30 Czarne owce 17.55 Pogoda w Europie 18.00 Wiadomości regionalne 18.25 Pr. rozrywkowy 18.55 Prognoza pogody, wiadomości, sport 20.00 Opowiadaj (s.) 20.55 13. komnata Lenki Novej 21.20 Wszystko-party 22.05 Program rozrywkowy 23.00 Policja kryminalna Paryż (s.) 23.50 Miasto kocic (s.).

TVC 2

5.59 Dzień dobry 8.30 Panorama 9.00 Dołącz do nas 9.10 Nie poddawaj się 9.30 Architektura 9.55 Przemysłowcy książek 10.50 Historie przedmiotów 11.20 Kolory życia 12.15 Chcesz mnie? 12.30 Kałuża 12.55 Na pływalni z J. Hlaváčová i L. Munzarem 13.15 Jak się żyje magikom 13.30 Królestwo natury 14.00 Tajemnice na dnie mórz 14.55 Przygody nauki i techniki 15.40 Statek Independence of the Seas 16.30 Azjatyckie sosny 17.00 Planeta YÓ 18.20 Zaczarowane przedszkole 18.45 Wieczorynka 18.55 Phineas i Ferb (s.) 19.25 Historie Alfreda Hitchcocka (s.) 19.50 Wiadomości w j. migowym 20.00 Cudowna planeta: Południowy Pacyfik 20.55 Kosmos: Koniec Ziemi 21.40 Zdobyć Woodstock (film) 23.40 Khamoro 2012 1.00 Q.

NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.55 Ulica (s.) 9.55 Zakochana w Jakubie (film) 11.50 Tescoma ze smakiem 12.00 Południowe wiadomości 12.35 Kochane kłopoty (s.) 13.35 Dr House (s.) 14.35 Bez śladu (s.) 15.30 Prawo i porządek: Zbrodniczy zamiar (s.) 16.30 Przyjaciele (s.) 17.00 Popołudniowe wiadomości 17.30 CSI: Kryminalne zagadki Miami (s.) 18.25 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.20 MasterChef 22.25 Jestem legendą (film) 0.20 Nigdy nie rozmawiaj z nieznajomym (film).

PRIMA

6.00 Wiadomości 6.35 Nieustraszone (s.) 7.35 Pan Złota Rączka (s.) 8.25 M.A.S.H. (s.) 9.10 Nakryto do stołu! 10.05 Diagnoza morderstwo (s.) 11.05 Big Ben (s.) 13.05 Detektyw Monk (s.) 14.05 Morderstwa w Kitzbuhel (s.) 15.05 Agenci NCIS: Los Angeles (s.) 16.05 Dopóki jesteś (film) 18.00 Nakryto do stołu! 18.55 Wiadomości, wiadomości kryminalne 19.50 VIP wiadomości 20.00 Lustro twojego życia - Hana Zagorová 21.15 Podstawówka 21.50 Show Jana Krausa 22.50 Lot 93 (film) 1.20 Siła strachu (film).

KALKULATOR
PALIWOWY
Ceny paliw na stacjach
z dnia 19. 9. 2012

Bielsko-Biała, CH Auchan

E95 5,80 zł

ON 5,65 zł

LPG 2,67 zł

Cieszyn, Statoil

E95 5,89 zł

ON 5,79 zł

LPG 2,72 zł

Cieszyn, Neste

E95 5,86 zł

ON 5,76 zł

Zebrzydowice, Orlen

E95 5,87 zł

ON 5,76 zł

LPG 2,56 zł

Czeski Cieszyn, Shell

E95 38,20 kc

ON 37,80 kc (szyfr)

TV POLONIA

PIĄTEK 21 września

6.10 Warto kochać 7.00 W stronę pojednania 7.25 Tajemnice Wiklinowej Zatoki 8.00 Pytanie na śniadanie 11.00 Polonia 24 11.35 Dwie strony medalu (s.) 12.00 Barwy szczęścia (s.) 12.35 Wiadomości 12.50 M jak miłość (s.) 13.45 Wideoteka - 60 hitów na 60 lat! 14.25 Zejść na ziemię 15.20 Złotopolscy (s.) 15.55 Anna German - recital 16.50 Dwie strony medalu (s.) 17.30 Teleexpress 17.55 Poziom 2.0 18.55 Ex Libris 19.15 Barwy szczęścia (s.) 19.45 Dobranocka 20.00 Wiadomości 20.50 Na dobre i na złe (s.) 22.00 Polonia 24 22.45 Hubal 1.05 Dwie strony medalu (s.).

SOBOTA 22 września

7.05 Złotopolscy (s.) 9.25 Polonia 24 10.10 Szatan z siódmej klasy 11.05 Załoga Eko 11.30 Cztery pancerni i pies (s.) 12.35 Pamiętaj o mnie 12.55 Ojciec Mateusz (s.) 13.40 Polonia w Komie - Hiszpania 14.00 Na dobre i na złe (s.) 15.00 Złota Dziesiątka Przystanku Woodstock - Piotr Bukartyk 15.55 Kulturalni PL 17.00 Słownik polsko@polski, talk-show prof. Jana Miodka 17.30 Teleexpress 17.55 M jak miłość (s.) 18.50 Laskowik & Malicki 20.00 Wiadomości 20.45 1920. Wojna i miłość 21.40 Pamiętaj o mnie 22.00 Polonia 24 22.30 Kino Mistrzów - Iluminacja 0.00 Opole 2010 na bis Superjedynki.

NIEDZIELA 23 września

6.00 Marzenia do spełnienia (s.) 6.50 Rajskie klimaty (s.) 7.40 Dwie strony medalu (s.) 8.10 Polonia w Komie 9.00 Magiczne drzewo 9.30 Ziarno 10.05 Stawka większa niż życie (s.) 11.05 Szlakiem gwiazd - Dorota Rabczewska 11.35 Pamiętaj o mnie 11.55 Między ziemią a niebem 12.00 Anioł Pański 12.15 Między ziemią a niebem 12.45 Pod Tatrami 13.00 Transmisja Mszy Świętej z kościoła pw. św. Józefa w Rudzie Śląskiej 14.20 Bałtycki Festiwal Piosenki Karlshamn 2012 15.15 Tyle razem dróg przebytych... czyli 20 lat Światowego Forum Mediów Polonijnych 15.50 Dzika Polska - Bogatsze życie 16.20 Skarby nieodkryte 16.50 Salon Polonii 17.30 Teleexpress 17.50 M jak miłość (s.) 18.45 Wideoteka - 60 hitów na 60 lat! 19.40 Dobranocka 20.00 Wiadomości 20.45 Ranczo (s.) 21.40 Pamiętaj o mnie 22.00 Tygodnik.pl 22.30 Pogoda.pl 22.45 Kocham Cię, Polsko! 23.50 Salon Polonii 0.25 Tylko hity! Opole 2012.

PONIEDZIAŁEK 24 września

6.10 Złota Dziesiątka Przystanku Woodstock - Piotr Bukartyk 7.05 Słoneczna róg Unijnej (s.) 7.25 Paziowie 8.00 Pytanie na śniadanie 11.00 Tygodnik.pl 11.35 Rajskie klimaty (s.) 12.00 Barwy szczęścia (s.) 12.25 Polonia w Komie 12.35 Wiadomości 12.50 Ranczo (s.) 13.45 Salon Polonii 14.25 Tyle razem dróg przebytych... czyli 20 lat Światowego Forum Mediów Polonijnych 14.45 Opole 2009 na bis 15.00 Jak to działa - program popularnonaukowy 15.35 Złotopolscy (s.) 16.10 Naszaarmia.pl 16.35 Magazyn - Eurowiadomości 16.50 Rajskie klimaty (s.) 17.30 Teleexpress 17.50 Słoneczna róg Unijnej (s.) 18.10 Dzika Polska - Bogatsze życie 18.40 Skarby nieodkryte 19.15 Barwy szczęścia (s.) 19.45 Dobranocka 20.00 Wiadomości 20.50 Londyńczyk (s.) 22.00 Polonia 24 22.45 Tygodnik Gospodarczy 23.20 Tomas Lis na żywo 0.15 Tyle razem dróg przebytych... czyli 20 lat Światowego Forum Mediów Polonijnych 0.45 Rajskie klimaty (s.).

WSPOMNIENIA

Mija 30. rocznica, kiedy na zawsze od nas odeszła nasza Kochana

śp. **MARIA SZCZERBOWSKA**

z Trzyńca. Stale wspominamy z bólem i szacunkiem. Córka Zofia z rodziną. GL-576

CO W TEATRZE

SCENA POLSKA – CIESZYN -Wzgórze Zamkowe: Cyrano de Bergerac (21, godz. 19.30).

CO W KINACH

KARWINA – Centrum: Era lodowcowa 4 (21, godz. 15.30); Bastardi 3 (20, 21, godz. 17.45); Resident Evil: Retribucja (20, 21, godz. 20.00); **TRZYNIEC – Kosmos:** Norman i duchowie (20, 21, godz. 17.30); Bastardi 3 (20, 21, godz. 20.00); **CZ. CIESZYN – Central:** Libáš jako d'ábel (21, godz. 19.00); **JABLONKÓW:** Limonádový Joe aneb Koňská opera (21, godz. 20.00); **CIESZYN – Piast:** Dzwoneczek i sekret magicznych skrzydeł (20, godz. 14.00, 15.45, 17.30); John Carter (21, godz. 15.30); Jesteś Bogiem (21, godz. 18.00, 20.15).

CO NA ANTENIE

POLSKIE WIADOMOŚCI: ĆT1 SM, piątek, wiadomości regionalne od godz. 18.00.

POLSKIE AUDYCJE: po-pt: godz. 19.05, so: godz. 17.30 Ostrawa 107,3 MHz i Trzyńciec 105,3 MHz.

CO W TERENIE

HAWIERZÓW-MIASTO – Klub Emerytów zaprasza na spotkanie klubowe 20. 9. o godz. 15.00 do Centrum Wolnego Czasu przy ul. Horymira.

CZ. CIESZYN – Biblioteka Miejska przy ul. Havlíčka zaprasza na prelekcję „Co u nas śpiewa, gwizdże i ćwierka” w piątek 21. 9. o godz. 17.00. O ptakach, żyjących na Śląsku Cieszyńskim opowiadać będzie ornitolog Jan Hartl.

CZ. CIESZYN – Zarząd MK PZKO Park Sikory zaprasza członków i sympatyków Koła na „Spotkanie przy fortepianie” z Marią Helis w piątek 21. 9. o godz. 18.00 w salce Kofa przy ul. Fabrycznej 23 w Czeskim Cieszynie.

CZ. CIESZYN-SIBICA – MK PZKO zaprasza na tradycyjne „Święto Ziemniaka”, czyli Kobzol Szoł w sobotę 22. 9. o godz. 14.00 w Domu PZKO. W programie występ dzieci z sibickiej szkoły, występ zespołu ludowego z Jasienicy, wystawa obrazów E. Kaima, zabawa z DJ Z. Puskiewiczem. Smaczna kuchnia ze specjalnymi ziemniakami oraz gry i konkursy dla dzieci zapewnione.

KARWINA-FRYSZTAT – Klub Propozycji MK PZKO zaprasza 25. 9. o godz. 17.00 na „Czytanie Pana Tadeusza” (w 200. rocznicę fabuły czyli nadziei Polaków na odzyskanie wolności) do Domu PZKO. Wystąpi aktor i dyrektor TC Karol Suszka.

LESZNA DOLNA – MK PZKO organizuje w sobotę 8. 12. jednodniową wycieczkę pn. „Adwentowy Kraków”. Cena wycieczki 500 kc, zgłoszenia przyjmuje do 27. 9. Renata Szkucikowa pod nr. tel. 604 145 436.

STOWARZYSZENIE EMERYTÓW POLSKICH W RC – Zaprasza swoich członków wraz z rodziną do udziału w wycieczce na Wisalaje w dniu 22. 9. Odjazd pociągiem z Cz. Cieszyna do Frydka o godz. 10.41. Zbiórka na dworcu o godz. 10.20 w celu zakupu biletu. Możliwość dołączenia do wycieczki będzie we Frydku na dworcu koło godz. 11.20. Proponowany powrót do Cieszyna o godz. 18.15. Koszty przejazdu pokrywa Stowarzyszenie. Inf.: 736 287 339.

PTTS „BŚ” – Informuje uczestników wycieczki W 26 na Beskid Mały w sobotę 22. 9. iż odjazd autobusu z Karwiny o godz. 7.20 i z Cz. Cieszyna o godz. 7.40. Prosimy zabrać dokumenty, złotówki, ubezpieczenie. Inf.: 605 783 338. Uwaga! Są jeszcze wolne miejsca. Zgłoszenia: tel. 733 729 069.

▲ zaprasza 25. 9. na wtorkową krajową wycieczkę na Poodrze trasą Wielkie Albrechcice – Bi-

To nie tak miało być, zupełnie nie tak tam, gdzie w miejscu stoi czas – razem będziemy znów.

19 września minęła 10. rocznica, kiedy nas na zawsze opuścił nasz Kochany

śp. inż. **RADEK TASZEK**

z Karwiny. Wszystkich, którzy Go znali i zachowali w pamięci, o chwilę wspomnień proszą najbliżsi. RK-170

low – Bilowiec. Odjazd pociągiem o godz. 7.38 z Cz. Cieszyna lub o godz. 8.35 z Ostrawy-Swinowa w kierunku Studenki do Bilowca. Inf.: 599 525 435.

UWAGA! Absolwenci Szkoły Podstawowej z Cz. Cieszyna, klasa 9A, rok 1962 – Spotkanie absolwentów – wychowawca mgr. Siedloczek – odbędzie się 5. 10. o godz. 15.00 w restauracji „Anotte” przy ul. Ostrawskiej (pasaż Stary Młyn) w Cz. Cieszynie. Inf.: Marian Bubik, 734 550 906.

65 LAT PZKO – Uprzejmie informujemy wszystkich Prezesów MK PZKO, że w Biurze Zarządu Głównego PZKO można odebrać zaproszenia na Obchody 65 lat PZKO dla osób wydelegowanych oraz dla osób, które mają być na uroczystości odznaczone wpisem do Złotej Księgi.

KONCERTY

KARWINA-FRYSZTAT – Zapraszamy w niedzielę 23. 9. o godz. 16.00 do kościoła parafialnego pw. Podwyższenia Krzyża Świętego w Karwinie-Frysztacie na 3. koncert muzyki organowej w ramach Festiwalu Muzyki Organowej „Karwińskie organy”. Kolejnym gościem będzie Arkadiusz Popławski z Polski, wybitny organista i improwizator, wielokrotny uczestnik międzynarodowych kursów improwizacji prof. A. Seifena w Niemczech. Zabrzmią obok utworów organowych starych mistrzów, m.in. D. Buxtehudego, J. S. Bacha, również utwory kompozytorów ub. stulecia – L. Viernego, G. Younga i J. Janca.

OFERTA PRACY

PSP TRZYNIEC, UL. DWORCOWA poszukuje pilnie nauczyciela/-lki do klasy IV na 55% etatu (język polski, matematyka i nauka o przyrodzie). Możliwość objęcia posady z dniem 1 listopada br. Zgłoszenia z krótkim CV prosimy prze-

śłać do szkoły na adres e-mailowy: pzstr1@volny.cz. GL-582

SPOLEČNOST Mardom Sp. z o.o. hledá obchodního zástupce pro Českou republiku. Požadavky: znalost polštiny, angličtina výhodou, ŘP sk. B, ochotu cestovat. Více na +48 426 786 786, d.biniek@mardom-sp.pl. GL-578

OFERTY

ANTYKI KUPIĘ – meble przedwojenne, obrazy, zegary, odznaczenia, srebra, militaria, stare zdjęcia, pocztówki i wiele innych, tel.: 0048 605 255 770. GL-505

ŻALUZYJE z montażem, remonty. Inf. tel.: 604 192 092, 558 742 676. GL-522

MATRYMONIALNE

39/168, poszukuje partnera do kursów tańca towarzyskiego jakiegokolwiek poziomu, Czeski Cieszyn i okolica. Może i więcej niż tylko taniec? Tel. 604 204 182. GL-583

WYSTAWY

SALA MÁNESA, MIEJSKI DOM KULTURY w Karwinie: do 31. 10. wystawa Mirosława Hanzelki pt. „Obrazy”. Czynna; po, śr, pt: 9.00-15.00; wt, cz, 9.00-19.00.

MUZEUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ, SALA WYSTAW w Cz. Cieszynie, Praska 3/14: do 5. 10. wystawa pt. „Hukwaldy”; stała eks-

pozycja „Obrazki z przeszłości Śląska Cieszyńskiego”. Czynne: wt-pt: 8.00-16.30.

▲ **SALA WYSTAW w Karwinie, Rynek Masaryka:** stała ekspozycja „Migawki z historii Karwiny”. Czynna: wt-pt: 8.00-16.30, so: 9.00-13.00, nie: 13.00-17.00.

▲ **SALA WYSTAW w Hawierzowie, Dėlnická 14:** do 28. 10. wystawa pt. „Kamień wokół nas”. Czynna: wt-pt: 8.00-16.30, so: 9.00-13.00, nie: 13.00-17.00.

▲ **SALA WYSTAW w Jabłonkowie, Rynek Mariański 14:** do 6. 10. wystawa pt. „Śladami prawa karnego”; wystawa stała „Z przeszłości Jabłonkowa i okolicy”. Czynne: wt-pt: 8.00-16.30.

▲ **SALA WYSTAW w Pietwałdzu, Do Muzeum 89:** do 31. 1. 2013 wystawa pt. „Następny, proszę!”. Czynna: po-pt: 8.00-16.30.

▲ **SALA WYSTAW w Orłowej, Masaryka 985:** stała ekspozycja „Orłowa – przeszłość i teraźniejszość”. Czynna: po-pt: 8.00-16.30.

CO ZA OLŻĄ

MUZEUM ŚLĄSKA CIESZYŃSKIEGO, Cieszyn, ul. Regera 6: stała ekspozycja; sala wystaw czasowych: do 30. 9. wystawa pt. „Ze świętym obrazkiem przez życie”. Wejście na ekspozycję: wt, czw, so i nie o godz. 10, 11, 12, 13, 14; śr i pt o godz. 12, 13, 14, 15, 16.

GALERIA BIELSKA, ul. 3 Maja 11, Bielsko-Biała: do 30. 9. wystawa Małgorzaty Łuczyny pt. „Kompleks”. Czynna codziennie w godz. 10.00-18.00.

▲ do 27. 9. wystawa Krystyna Paścerczyk pt. „Alabaster”. Czynna codziennie w godz. 10.00-18.00.

WIEŻA PIASTOWSKA I ROTUNDA św. Mikołaja: czynne codziennie 9.00-19.00.

Ogłoszenia do »Głosu Ludu« przyjmowane są w dni powszednie:

- W redakcji „Głosu Ludu” przy ul. Komeńskiego 4, Czeski Cieszyn w godz. 8.30-15.30. e-mail: ogloszenia@glosludu.cz
- W biurze firmy AD SERVIS, ul. Strzelnicza 18, Cz. Cieszyn w godz. 8.00-16.00. Tel. 558 711 027; e-mail: ad.servis@hudeczek.cz
- W Odd. Literatury Polskiej Biblioteki w Karwinie-Frysztacie (przy rynku) w po, wt: 8.00-12.30, 13.00-18.00, czw: 13.00-18.00, pt: 8.00-12.30, 13.00-17.00, so 9.00-12.00. Tel.: 596 312 477; e-mail: knih-k1pl@rka.cz

UWAGA

Przypominamy, że ogłoszenia do „Kroniki rodzinnej” należy przysyłać bądź przynosić osobiście do redakcji najpóźniej do godz. 12.00 dnia poprzedzającego wydanie gazety. W przypadku nekrologów czekamy do godz. 13.30, prosimy jednak wcześniej zgłosić telefonicznie fakt zamówienia ogłoszenia.

»Przyjaźń« żyje!

Członkowie Klubu Seniora byłego zespołu śpiewaczo-muzycznego „Przyjaźń” w Karwinie spotykają się regularnie na prelekcjach, pogadankach i biesiadach. Corocznie urządzamy wycieczkę, zaś w tym roku, 8 września, wyjechaliśmy do Wisły. Zwiedziliśmy Muzeum Adama Małysza pełne pucharów, dyplomów, odznaczeń i skocznicy narciarskiej jego imienia w Malince, a także centrum Wisły z amfiteatrem. Dalej jechaliśmy koło zamczku prezydenta RP na Kubalonkę i do Istebnej. W drodze powrotnej zatrzymaliśmy się na przejściu granicznym Jasnowice – Bukowiec, gdzie w budynku byłego urzędu celnego znajduje się piękna galeria obrazów. Właściciel galerii, pan Jan Kukuczka, podał nam cie-

kawy wykład o malarzach, ich dziełach, obrazach i historii góralskiego malarstwa. Pan Jan jest krewnym himalaisty Jerzego Kukuczki, więc zobaczyliśmy również film o wyso-

kogórskich wyprawach i tragicznej śmierci Jerzego w 1989 roku. Z Karwiny tak blisko w nasze przepiękne Beskidy, a można zobaczyć tyle ciekawych rzeczy. **Zdzisław Pitala**

Seniorzy z Karwiny na wycieczce w Beskidach.

Z żydowską kulturą po obu brzegach Olzy

Dni Kultury Żydowskiej to kolejny cykl imprez organizowanych w dniach 3-7 października przez władze obu Cieszynów oraz przez dwa ośrodki kultury: COK Dom Narodowy w Cieszynie oraz czeskokieszyński Dom Dzieci i Młodzieży. W ramach spotkań z żydowską kulturą będzie można po obu brzegach Olzy wziąć udział w licznych warsztatach, zwiedzić liczne wystawy, wysłuchać koncertów kapel żydowskich, wykładów lub obejrzeć ciekawe filmy z żydowskimi motywami. Dla miłośników dobrego wina przygotowano też specjalne spotkanie o winie pochodzącym z izraelskich winnic. Nie zabraknie też wykładu o artystach żydowskiego pochodzenia ze Śląska Cieszyńskiego, kuchni

żydowskiej lub ciekawych spektakli teatralnych. Dodajmy, że współorganizatorami są m.in.: Stowarzyszenie Żydowskie Motywy, Zamek Cieszyn lub Biblioteka Miejska w Czeskim Cieszynie. Więcej informacji na stronach: www.domnarodowy.pl. **(kor)**

Plakat imprezy.

STRAJK W NHL PODWYŻSZYŁ GORĄCZKĘ HOKEJA W CZECHACH

Wszyscy chcą zobaczyć Jágra

Strajk w amerykańsko-kanadyjskiej lidze NHL poprawił apetyty kibicom... czeskiego hokeja. Gwiazdy pokroju Jágra, Plekanca, Hemskiego czy Červenki wracają na czeskie lodowiska, bo chyba nie ma nic gorszego dla zawodowca od braku zajęcia. Jaromír Jágr, który wzmacnił Kladno, zrezygnował nawet z ubezpieczenia zdrowotnego opiewającego na kilkaset milionów dolarów. Jak podkreślił, dla Kladna ta kwota jest nieosiągalna. Hokeiści z NHL doczekają się też kibice HC Stalownicy Trzyniec. W barwach podbeskidzkiego klubu z dużym prawdopodobieństwem już w najbliższą niedzielę pojawi się obrońca Rostislav Klesla z klubu Phoenix Coyotes. Wtedy to Trzyniec zmierzy się w hutniczych derbach z Witkowicami.

Pod Jaworowym rozważano jesz-

Jaromír Jágr w barwach Kladna.

cze wariant pozyskania bramkarza Ondřeja Pavelca (Winnipeg Jets) i napastnika Michaela Frolika (Chicago Blackhawks), w końcu jednak zrezygnowano z tej opcji. Ostateczną decyzję w tej sprawie podjął szkoleniowiec Trzyńca, Josef Turek. - Bardzo szanuję dokonania Pavelca i Frolika, ale mamy równy i mocny zespół. Od początku twierdziłem, że

na naszym celowniku znajduje się tylko Rostislav Klesla, który trenuje z nami od kilku tygodni - powiedział Turek. Zresztą nie u wszystkich osób w Czechach strajk w NHL wywołuje stany euforyczne. Eugeniusz Delong, były dyrektor generalny HC Stalownicy Trzyniec, uważa, iż dla niektórych gwiazd NHL start w czeskiej ekstralidze będzie przy-

słowiowym spacerkiem po plaży, z nastawieniem na taryfę ulgową, byle nie nabawić się kontuzji. - Wiem, że tak było podczas pierwszego strajku w NHL. Wtedy nie wszyscy pokazali pełnię swoich możliwości, sporo było takich, co występy w czeskiej ekstralidze potraktowali z przymrużeniem oka - stwierdził Delong. - Oczywiście były wyjątki, chociażby Jaromír Jágr, który zawsze gra na sto procent, nawet w meczach pokazowych - podkreślił Delong.

Rostislav Klesla, który z trzynieckim zespołem pocziwie trenuje od ponad miesiąca, powinien włączyć się do rywalizacji w niedzielnych wyjazdowych derbach z Witkowicami. Jutro, w domowym meczu Trzyńca z Kometą Brno, obrońca Kojotów kibicować będzie Stalownikom jeszcze z trybuny. Zainteresowanie niedzielnymi derbami w ostrawskiej ČEZ Arenie jest ogromne. Na sprzedaż biletów wpłynęła znakomita forma obu zespołów, jak również zapowiedziany start gwiazd NHL. Witkowice mają do dyspozycji obrońcę Pavla Kubinę (Philadelphia Flyers) i Romana Poláka (St. Louis Blues). - Kubina na pewno nie zagra, musi odcierpieć bowiem karę za obrazę Tipsport Ekstraligi - powiedział nam rzecznik prasowy witkowskiego klubu, Zdeněk Janiurek.

JANUSZ BITTMAR

W SKRÓCIE

LEWANDOWSKI BOHATEREM DORTMUNDU. Robert Lewandowski został bohaterem Borussia Dortmund. Dzięki golowi polskiego piłkarza w 87. minucie Borussia na inaugurację Ligi Mistrzów pokonała Ajax Amsterdam 1:0. W podstawowej jedenastce Borussia znalazło się trzech Polaków: Lewandowski, Łukasz Piszczek i Jakub Błaszczykowski. Decydująca akcja miała miejsce w 87. minucie. Piszczek zagrał głową w pole karne do Lewandowskiego, który mocnym strzałem z ośmiu metrów zapewnił gospodarzom komplet punktów. Lewandowski i Piszczek rozegrali całe spotkanie, a Błaszczykowskiego w 73. minucie zmienił Chorwat Ivan Perisic.

PERQUIS ZASKOCZONY. Obrońca reprezentacji Polski Damien Perquis w rozmowie z „Przeglądem Sportowym” przyznaje, że jest odrobinę zdziwiony faktem, iż Waldemar Fornalik, jak na razie, nie widzi dla niego miejsca w wyjściowej jedenastce reprezentacji. Defensor Betisu Sewilla stwierdza, że boli go brak zaufania u selekcjonera, ale dodaje, że w pełni szanuje jego decyzję. - Jestem lekko zaskoczony brakiem gry, bo słyszałem opinie, że razem z Przemkiem Tytoniem byliśmy najjaśniejszymi postaciami polskiego drużyny podczas Euro 2012 - stwierdził Perquis.

U. RADWAŃSKA IDZIE JAK BURZA. Urszula Radwańska kontynuuje dobrą serię. Po zeszłotygodniowym półfinale turnieju w Taszkencie, teraz 39. tenisistka światowego rankingu rywalizuje w chińskim Kantonie. Wczoraj w drugiej rundzie 21-letnia zawodniczka bardzo pewnie pokonała Mandy Minellę z Luksemburga 6:2, 6:3. Radwańska w ćwierćfinale spotka się z Chanelle Scheepers z RPA.

(Opr. jb)

Kohut nowym trenerem Stonawy

Nie tylko prohibicja martwi w tych dniach kibiców stonawskiego futbolu. Głównym zmartwieniem fanów KS Stonawa są słabe wyniki drużyny w szóstoligowym sezonie. Klub po pięciu kolejkach zajmuje w tabeli przedostatnie miejsce, a na taki scenariusz nikt w Stonawie nie był przygotowany. W środę na zebraniu klubowym zdecydowano się na zmianę przy sterze zespołu. Nowym szkoleniowcem klubu został doświadczony Dušan Kohut, a

dotychczasowy trener Karel Sochora pozostaje w Stonawie w roli obrońcy i grającego asystenta.

Sięgnięto też po wzmocnienia kadrowe - z Piotrowic pozyskano Hanuska, z Karwiny Zollera. W przypadku Zollera można mówić o piłkarskim zmartwychwstaniu, doświadczony zawodnik od sześciu miesięcy nie zajmował się bowiem wyczynowo futbolem. - Trzeba walczyć z kryzysem na wszelkie sposoby. Mam nadzieję, że te zmia-

Fot. IVO DUDEK

ny przełożą się na lepszy futbol już w najbliższych derbach z Lutynią Dolną - powiedział „GL” Jiří Fraйт, prezydent stonawskiego zespołu. Nowy szkoleniowiec klubu, Dušan Kohut, słynie z nacisku na dobrą defensywę. W przeszłości prowadził w naszym regionie m.in. Lokomotywę Piotrowice i Dziecmonowice. (jb)

Dušan Kohut po przerwie wraca na trenerską ławkę naszego regionu. Przejmuje zespół Stonawy.

Urszula Radwańska

Fot. ARC

Echa piłkarskiego weekendu w I A klasie

WRACIMÓW STONAWA 3:0

Do przerwy: 2:0. Bramki: Svěčník 2, Klejnot. Stonawa: Twardík - Piskorz, Geršl, Sochora (4. Baláz), Hančín (14. Lexa) - Petruňa, Kisel, Vlček, Sideropolos - Fraйт, Bezdiček.

Stonawianie wciąż nie znaleźli cudownego lekarstwa na wyjście z impasu. Przedostatnie miejsce w tabeli nikogo w klubie nie napawa optymizmem. Tym razem podopieczni Karla Sochori przegrali z wiceliderem tabeli Wracimowem, który przed sezonem pasowany był do roli jednego z outsiderów rozgrywek. Goście pierwszy błąd popełnili już w 3. minucie, skisował obrońca Piskorz, co skrzętnie wykorzystał Svěčník. Ten sam zawodnik w 26. minucie poprawił na 2:0, a w drugiej połowie dobił gości Klejnot. Z takim nazwiskiem piłkarz ten mógłby strzelać bramki nawet w polskiej ekstraklasie. Co gorsza, w

stonawskim zespole kontuzji nabawili się Hančín i Sochora, których z dużym prawdopodobieństwem zabraknie w sobotnich derbach z Lutynią Dolną. Bliżej o kłopotach Stonawy w osobnym artykule.

LUTYNIA DOLNA ŚMIŁOWICE 0:2

Do przerwy: 0:0. Bramki: Klar, Opluštíl. Lutynia Dolna: Šajer - Vávra, Vanečko, Hanusek, Tvrđý - Bačo, D. Huňář, Szkuta, Malík - Havlásek, Pěgřim. Śmiłowice: Kreželok - Buzek, Klár, Kocur, Vlachovič - Placzek, Dytko, Štvrtňa (56. Goj), Opluštíl, Machala (87. Bodeček) - Baron.

Faworyzowane Śmiłowice męczyły się z beniaminkiem rozgrywek aż do rzutu wolnego Klára, którego celny strzał zapewnił gościom w drugiej połowie prowadzenie. Warto jednak podkreślić, że do bramki Klára to gospodarze dyktowali tempo gry, w kluczowych momentach nie potrafili jednak poradzić sobie ze świetnie

dysonowanym bramkarzem Kreželokiem. Lutyniaczy gonili jednobramkową stratę nieskutecznie, tracąc po akcji Barona i strzale Opluštíla drugiego gola.

SZONÓW - BYSTRZYCA 3:0

Do przerwy: 0:0. Bramki: Hanauer, Klimša, Schovajsa. Bystrzyca: Gaszczyk - Strokosz, Bauman, Błażek, Hadrava - Teofil (77. Rost. Łabaj), Hrazdílek (77. Staniek), Faruga, M. Samek (26. Očadlík) - A. Kluz, Lachowicz.

Sensacyjny wynik zrodził się w Szonowie, gdzie lider tabeli kompletnie zepsuł zawody z dziewiątym klubem grupy B. Podopieczni trenera Miloša Koloničnego nie wyciągnęli wniosków z fatalnej pierwszej odsłony, w drugiej zegrali jeszcze ciut gorzej - na poziomie ligi okręgowej. Z takim antyfutbolem byli bez szans. Bystrzyckich piłkarzy w dodatku nie znokautował Mike Tyson, ale bardzo przeciętny zespół bez większych ambicji w tym sezonie.

RASZKOWICE WĘDRYNIA 1:1

Do przerwy: 0:1. Bramki: Juřica - Broda. Wędrynia: Csikán - Fojcik (85. Gurecký), Chlebek, Bačik, Mikula - P. Kohut, Broda, Repaský, Martinčík - L. Stoszek (53. Kajfosz), Chwastek (53. Płoszek).

Podopieczni Zdeňka Černecka wyciężyli remis z Raszkowicami, które od niepamiętnych czasów prezentują futbol dla prawdziwych masochistów. Do przerwy na 0:1 trafił Broda, którego idealnie wystawił Chwastek. W drugiej połowie powiało nudą, z ogólnego piłkarskiego niebytu wystrzelił wyżej tylko wyrównujący gol Juřicy z rzutu wolnego. Był to jedyny poważny strzał na bramkę Csikána w całym meczu.

CZELADNA OLBRACHCICE 2:2

Do przerwy: 1:1. Bramki: Indra, Maceček - Široký, Věčorek. Olbrachcice: Hekera - Neugebauer, A. Věčorek, T.

Věčorek, Žila - Závoda (82. Šmíga), Dorozlo, M. Pařík, Široký - Kociolek (84. Hovůrka), Kroužek.

W meczu, który poziomem przewyższał 6. ligę, zrodził się sprawiedliwy remis. Obie ekipy zagrały ofensywnie, akcje przelewały się z jednej strony na drugą. - Za 20 koron kibice obejrzeliby rzeczywiście bardzo dobry futbol i to zasługą obu jedenastek - powiedział „Głowski Ludu” trener Banika Olbrachcice, Tomáš Vychopen. W barwach gospodarzy klasę potwierdził Karel Maceček, z którym obrońcy Banika mieli niewiele kłopotów. Jego bramka za jeden punkt zrodziła się po błędzie A. Věčorka, który w pojedynku jeden na jeden stracił równowagę, pozwalając Macečkowi na wyjście na czystą pozycję.

Lokaty: 1. Bystrzyca 12, 2. Wracimów 10, 3. Bruszperk 10, 4. Śmiłowice 10, 5. Wędrynia 10, ... 10. Olbrachcice 7, 11. Lutynia Dolna 3, 13. Stonawa 1 pkt. (jb)